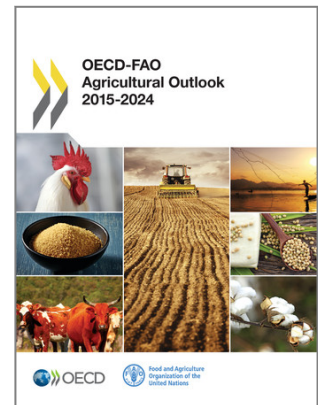

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2015

Summary in Norwegian

Read the full book on: 10.1787/agr_outlook-2015-en

Utsikter for jordbruket – OECD/FAO 2015

Sammendrag på norsk

Prisene på avlinger og husdyrprodukter viste ulike trender i 2014. To år med sterke avlinger legger ytterligere press på prisene på korn og oljefrø. En strammere tilbudsside på grunn av faktorer som buskapsendringer og sykdomsutbrudd har ført til høye kjøttpriser, mens prisene på meieriprodukter falt bratt fra historiske høyder. Ytterligere justeringer av kortsiktige faktorer er forventet i 2015, før tilbuds- og etterspørselsdriverne på mellomlang sikt slår inn for fullt.

De faktiske prisene på alle landbruksprodukter forventes å falle i løpet av de neste ti årene, da produksjonsvekst – delvis på grunn av produktivitetsvekst og lavere innsatspriser – veier opp for lavere etterspørselsvekst. Selv om dette er i tråd med en forventet vedvarende langsiktig nedgang, forventes prisene å holde seg på et høyere nivå enn i årene før pristoppen i 2007–2008. Etterspørselen vil bli dempet av at forbruket av matvarer per innbygger nærmer seg et metningspunkt i mange fremvoksende økonomier og av en generelt svak utvikling i verdensøkonomien.

De store endringene i etterspørselen skjer i utviklingsland, der faktorer som fortsatt, dog avtakende befolkningsvekst, stigende inntekter per innbygger og urbanisering alle øker etterspørselen etter mat. Stigende inntekter får forbrukerne til å diversifisere matinntaket ved å øke inntaket av animalsk protein i forhold til stivelse. Av denne grunn forventes prisene på kjøtt og meieriprodukter å være høye i forhold til prisene på avlinger, mens prisene på grovkorn og oljefrø som brukes til fôr, forventes å stige i forhold til prisene på matvarer. Disse strukturelle tendensene oppveies i noen tilfeller av spesifikke faktorer, som for eksempel en flat etterspørsel etter maisbasert etanol.

Lavere oljepris er en kilde til prispress nedover, hovedsakelig gjennom virkningene på energi- og gjødselkostnader. I lys av den forventede lavere oljeprisen er heller ikke generell produksjon av førstegenerasjons biodrivstoff lønnsomt uten særlige mandater eller andre insentiver. Politiske tiltak forventes ikke å føre til betydelig høyere produksjon av biodrivstoff verken i USA eller EU. På den annen side forventes en økning i produksjon av sukkerbasert etanol i Brasil som følge av økningen i det obligatoriske blandingsforholdet i bensin og nye skatteinsentiver, samtidig som biodieselproduksjon aktivt fremmes i Indonesia.

I Asia, Europa og Nord-Amerika vil ekstra jordbruksproduksjon nesten utelukkende være drevet av forbedringer i produksjonsutbyttet, mens både økt produksjonsutbytte og ytterligere jordbruksarealer forventes å være drivkraften i Sør-Amerika. En beskjeden produksjonsvekst forventes i Afrika, selv om ytterligere investeringer kan heve produksjonen og produksjonsutbyttet betraktelig.

Eksport av landbruksvarer forventes å konsentreres til færre land, mens importen spres over et større antall land. Betydningen av relativt få land i forsyningen av enkelte viktige råvarer til de globale markedene øker markedsrisikoen, blant annet med tanke på naturkatastrofer eller handelshemmende vedtak. Totalt sett forventes det at lanbrukshandelen øker saktere enn i forrige tiår, men at den holder seg stabil i forhold til global produksjon og forbruk.

Dagens nivåer reflekterer fundamentale tilbuds- og etterspørselsforholdet på verdens landbruksmarkeder. De forventede utsiktene er imidlertid gjenstand for mye usikkerhet, hvorav noen utforskes gjennom stokastisk analyse. Hvis historiske variasjoner i produksjonsutbytte, oljepriser og økonomisk vekst skrives inn i fremtiden, er det stor sannsynlighet for minst ett alvorlig sjokk i de internasjonale markedene i løpet av de neste ti årene.

Sentrale punkter innen råvarer

- Korn: Store avlinger og avtakende produksjonskostnader driver nominelle kornpriser lenger ned på kort sikt, mens vedvarende etterspørsel og stigende produksjonskostnader forventes å øke de nominelle prisene igjen på mellomlang sikt.
- Oljefrø: Sterk etterspørsel etter proteinmel vil føre til en videre ekspansjon av oljefrøproduksjonen. Dette vil resultere i en økt melandel av den samlede oljefrøavkastningen og stimulere til fortsatt økt soyabønneproduksjon, spesielt i Brasil.
- Sukker: Høyere sukkeretterspørsel i utviklingsland forventes å bidra til at prisene tar seg opp fra lave nivåer, noe som fører til ytterligere investeringer i sektoren. Markedet vil avhenge av lønnsomheten av sukker versus etanol i Brasil, som er den ledende produsenten, og vil forbli volatil som følge av sukkerproduksjonssyklusen i sentrale sukkerproduserende land i Asia.
- Kjøtt: Produksjonen forventes å stige som følge av en bedring i marginene, der lavere priser på kornbasert fôr gir ny lønnsomhet til en sektor som har sett svært høye og volatile fôrkostnader i mesteparten av det siste tiåret.
- Fiskeri: Den globale fiskeriproduksjonen anslås å øke med nesten 20 prosent innen 2024. Oppdrettsnæringen forventes å være større enn tradisjonelt fiske i 2023.
- Meieriprodukter: Eksporten av meieriprodukter forventes å konsentreres ytterligere til fire sentrale regioner, New Zealand, EU, USA og Australia, der mulighetene for innenlandsk etterspørselsveksten er begrenset.
- Bomull: Prisene vil falle på kort sikt som følge av salget av store bomullslagere i Kina, men vil komme tilbake og holde seg relativt stabile i resten av perioden rapporten omhandler. Innen 2024 forventes både reelle og nominelle priser å forbli under nivåene fra årene 2012–2014.
- Biodrivstoff: Bruken av etanol og biodiesel forventes å vokse i et lavere tempo i det neste tiåret. Produksjonsnivået anslås å være avhengig av politiske tiltak i viktige produsentland. Med lavere oljepriser forventes biodrivstoffproduksjonen å forbli lav som andel av total global produksjon.

Brasil

Årets rapport har et spesielt fokus på Brasil. Dette landet er blant verdens ti største økonomier og er den nest største globale leverandøren av mat- og landbruksprodukter. Brasil forventes å være den viktigste leverandøren for å kunne møte den ytterligere globale etterspørselen, hovedsakelig fra Asia.

Tilbudsveksten anslås å være drevet av fortsatte produksjonsforbedringer, med større avlinger, noe omgjøring av beitemarker til dyrkbar jord og en mer intensiv husdyrproduksjon. Strukturelle reformer og en reorientering av støtte til produktivitetsfremmende investeringer, for eksempel i infrastruktur, kan understøtte disse mulighetene, og det samme kan handelsavtaler som gir bedre tilgang til utenlandske markeder.

Brasil har hatt en enestående fremgang når det gjelder å utrydde sult og redusere fattigdom. Utsiktene for ytterligere reduksjoner i fattigdom gjennom landbruksutvikling er økende, både innenfor enkelte avlingstyper samt innen produkter med høyere verdi, som kaffe, hagebruk og tropiske frukter. Realiseringen av disse mulighetene krever ytterligere politisk satsing på utvikling av landbruksområder.

Brasils landbruksvekst kan oppnås på en bærekraftig måte. Mens ekstra tilførsel på tilbudssiden vil fortsette å komme fra produktivitetsforbedringer snarere enn fra arealutvidelser, forventes presset på naturressursene å avta på grunn av miljø- og vernetiltak, herunder støtte til bærekraftige produksjonsmåter, omgjøring av naturlig og degradert dyrket mark til beiteområder og integrering av avlings- og husdyrsystemer.

© OECD

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD/FAO (2015), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2015-en